

בס"ד

הַלְכוֹת

בְּרָכוֹת
ד

שם:

חוברת
הלכות
בפרכות הפנהנין

הלכות ברכות

בס"ד

חוברת הלכות ברכות

לכיתות הנמוכות - לזיכוי הרבים.

נערך ע"פ: ספר "עיטורי הלכה" \ "כיצד מברכין" \ קצוש"ע

עוד בסדרה: הלכות ימים נוראים \ סוכות ושמח"ת

חנוכה \ פורים \ פסח

"הלכה בהבנה"

dI234@okmail.co.il

מופץ חינם לצילום עבור תשב"ר - לזיכוי הרבים.

הציורים נלקחו באדיבות

ארכ"ל

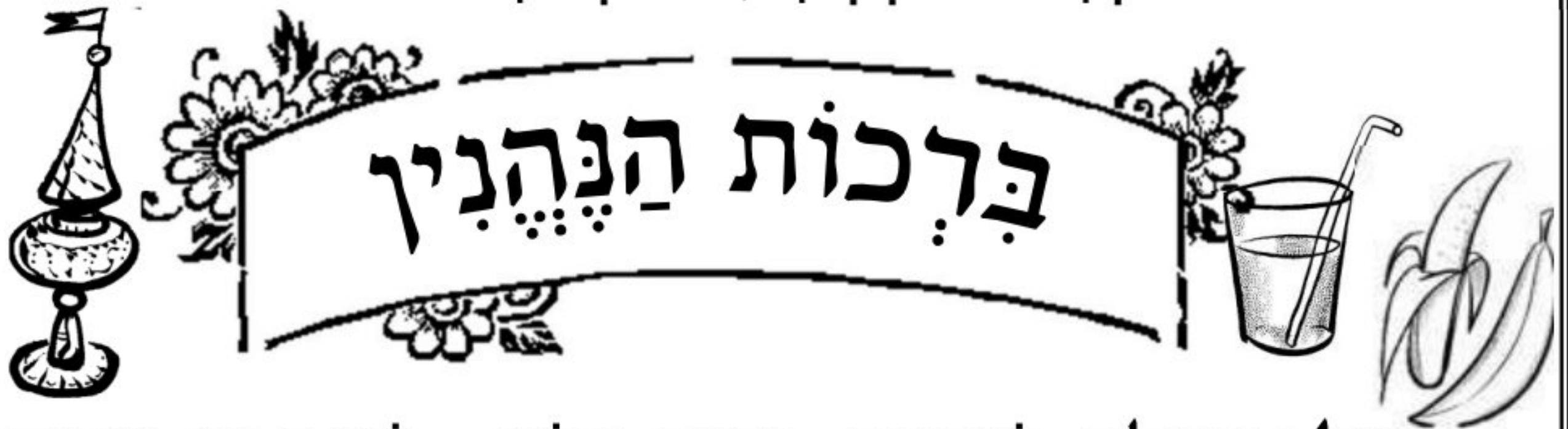
תוכנת ציורים של יוני גרשטיין

הַלְכוֹת בִּרְכוֹת

בס"ד

סוגי הברכות

הברכות נחלקות לכמה סוגים:

על אכילה, שתיה, וריח טוב – שנהנה מהם.

על קיום מצוה, כגון: נטילת ידים, ציצית, לולב ועוד

הברכות שבתפלה, ועל ברכים ורעמים, ועוד.

בחוברת זו נתמקד בעזרת ה'

בהלכות ברכות הנהנין על אכילה ושתיה.

הלכות ברכות

בס"ד

לה' הארץ ומלואה...

כתוב בתהלים (כד, א): "לה' הארץ ומלאה", כלומר שכל מה שיש בעולם שיך ל____. יתברך.

ובפסוק אחר כתוב (תהילים קטו), "והארץ נתן לבני אדם", כלומר שה' נתן _____ לבני אדם להנות מעולמו, מהארץ, מהפרות, מהמאכלים ושאר ההנאות.

ולומדים מזה חכמינו זכרונם לברכה, שנתנה רשות לבני _____ להנות מעולמו של הקב"ה, אך עליהם קדם לבקש _____, על ידי שמברכים _____ על המאכל.

לפני שמברכים ברכה על המאכל - "לה' הארץ ומלאה" - _____ להשתמש ולהנות מעולמו של ה'. אך לאחר ש_____ ברכה על המאכל - "והארץ נתן לבני אדם" - ה' נתן רשות לבני אדם להנות מעולמו. ברכה \ אדם \ אסור \ ה' \ רשות ⁽²⁾ \ מברכים

הלכות פרכות

בס"ד

החיוב בברכה.

לפני כל אכילה ושתייה, אפילו אם הכמות שלהם

היא _____ ביותר, צריך _____ ברכה.

לפני הברכה...

לפני שמברכים _____ על

מאכל או משקה צריך לאחז את

המאכל או את כוס השתייה -

ביד _____ ולברך את הברכה.

לדעת איזו ברכה אנו הולכים לברך.

לפני ש_____ לברך על המאכל "ברוך אתה ה'..."

צריך _____ איזו ברכה אנו הולכים _____.

מתחילים \ ימין \ מועטת \ ברכה

לברך \ לדעת \ לברך (2)

הלכות ברכות

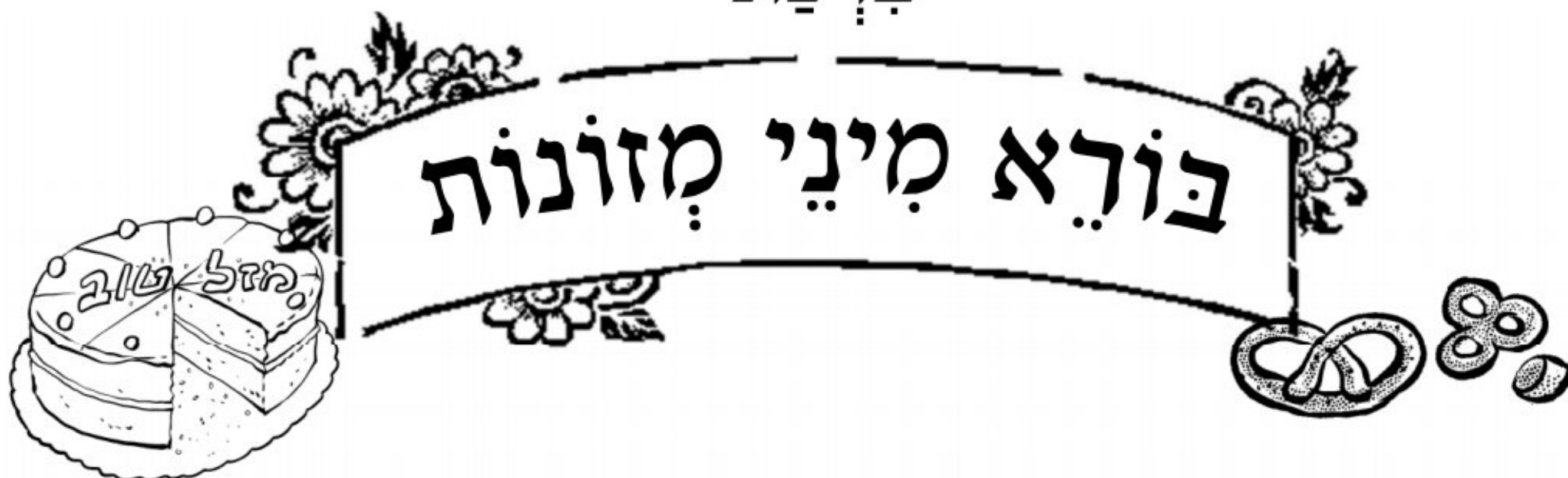
בס"ד

נסח הברכות.

נסח הברכות משתנה לפי סוגי המאכלים השונים :

ברכת

בזרא מיני מזונות

על _____, אטריות, ופלים ושאר מאכלים

הנעשים מ_____ של חמשת מיני

(חטה, שעורה, כסמין, שבלת שועל, שיפון) מברכים :

"ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם

בזרא מיני _____"

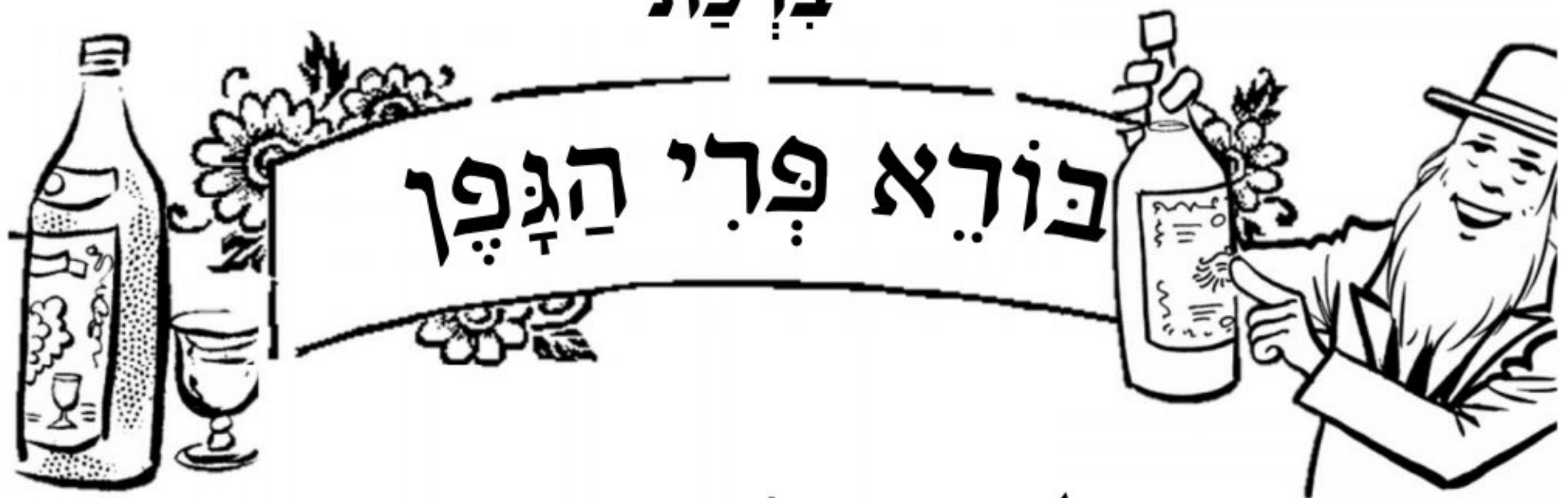
גם על ארז _____ מברכים "בזרא מיני מזונות"

מזונות \ קמח \ עוגות \ דגן \ מבושל

הַלְכוֹת פְּרָכּוֹת

בס"ד

בְּרַכָּה

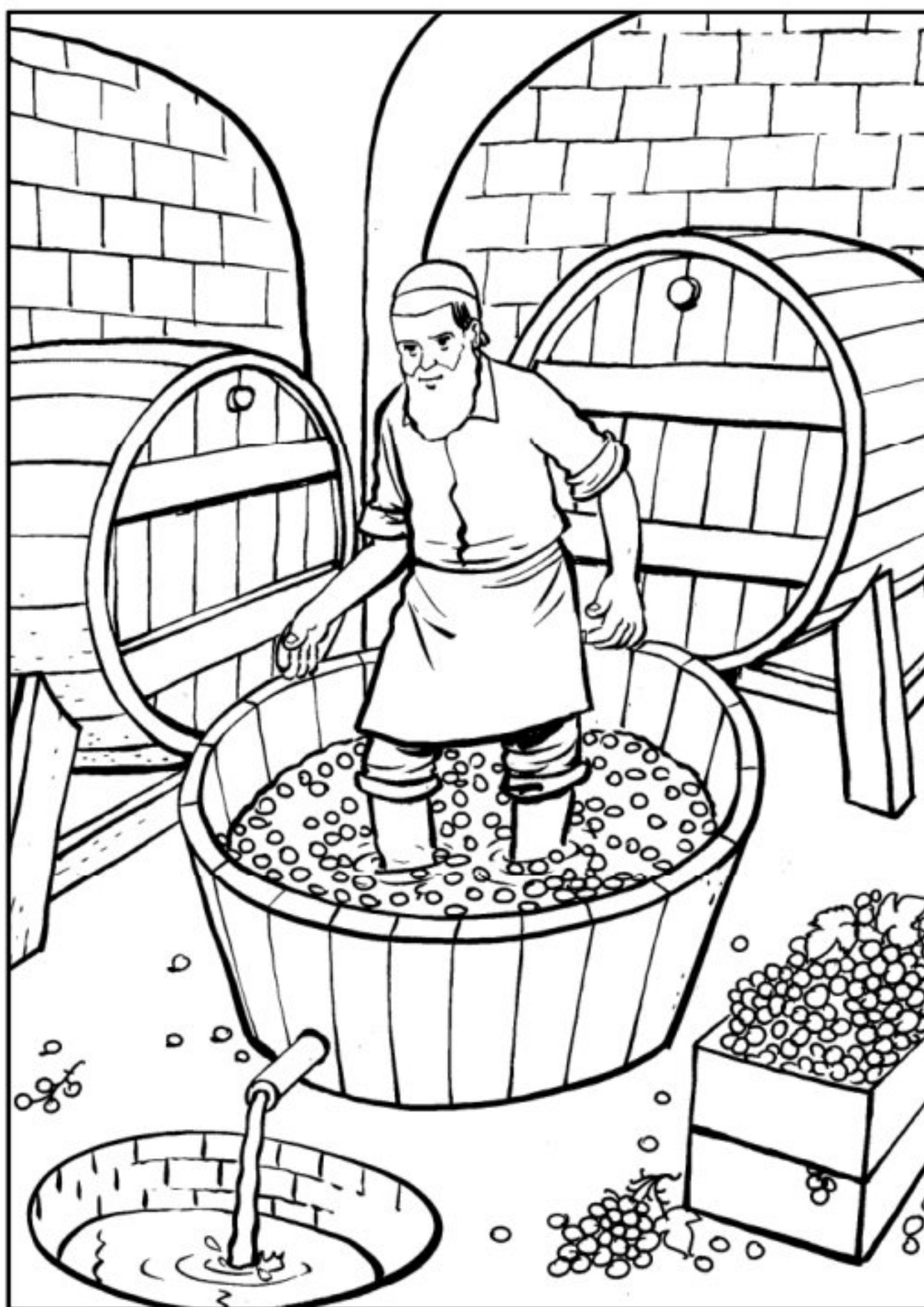

עַל _____ אוֹ מִיץ _____,

מִפְּנֵי חֲשִׁיבוֹתוֹ נִקְבְּעָה לוֹ בְּרַכָּה : _____

"בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

בּוֹרֵא פְּרִי _____"

מִיּוֹחֶדֶת \ עֲנָבִים

הַגֶּפֶן \ יַיִן

הלכות פרכות

בס"ד

ברכת

על ה_____ הגדלים על ה_____ מברכים :

"ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם

בזרא פרי _____"

ברכת

על _____ ופירות הגדלים על ה_____ (פגון אבטיח, מלון)

וכן פירות הגדלים על שיח או על ענפים ש_____

בחרף (שאינם נחשבים לעץ - פגון בננה, אגנס) מברכים :

"ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם

בזרא פרי ה_____"

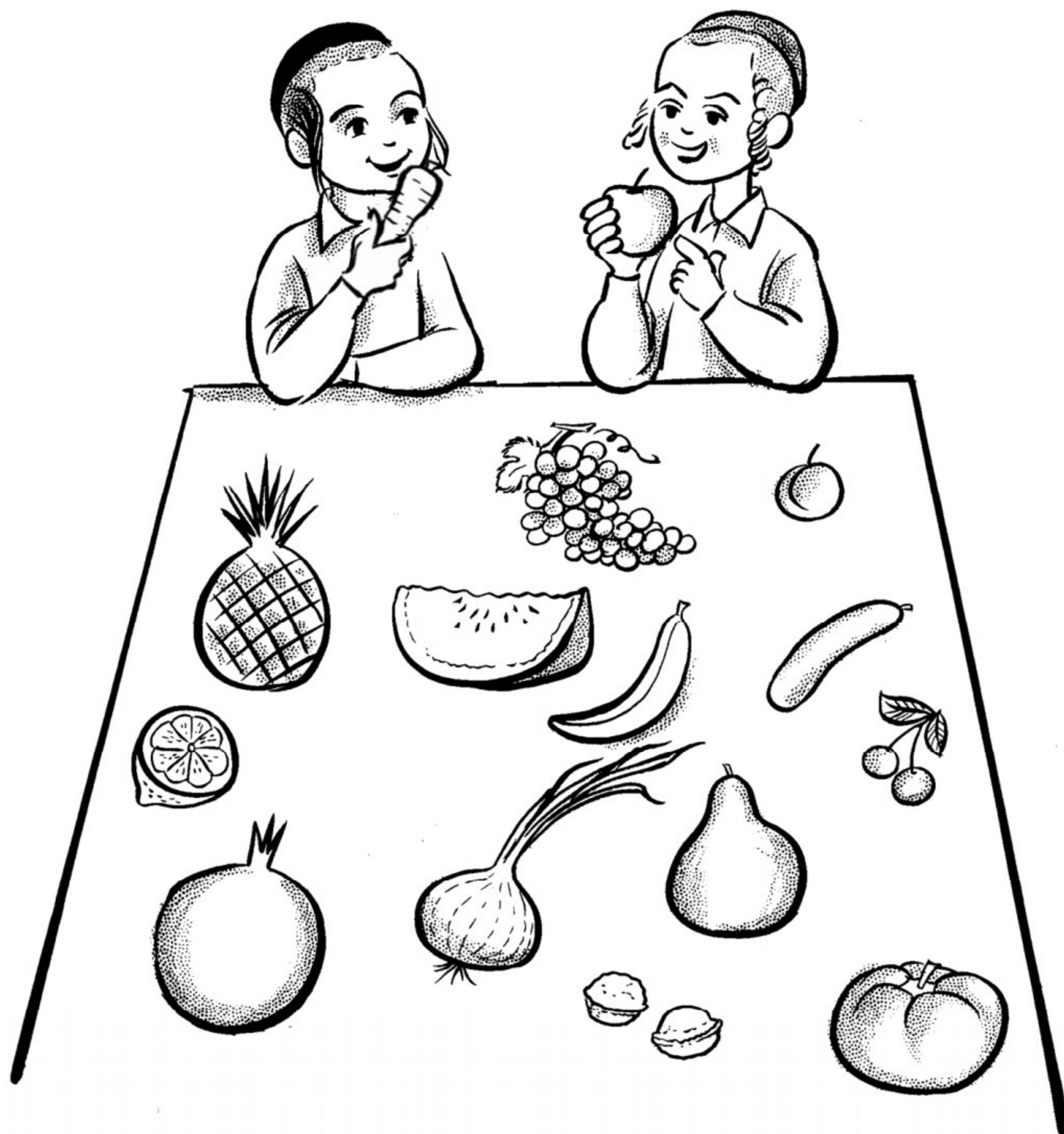
ירקות \ אילן \ פירות \ העץ \ אדמה (2) \ נובלים

הַלְכוֹת פְּרָכּוֹת

בס"ד

בוֹרָא פְּרִי הָעֵץ ♦ בוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה

מִשְׁכּוֹ קוֹ מִסּוּגֵי הַפִּירוֹת וְהִירְקוֹת - לִילָד
שֶׁמְבָרֵךְ אֶת הַבְּרָכָה הַמִּתְאַיֶּמָה לָהֶם.

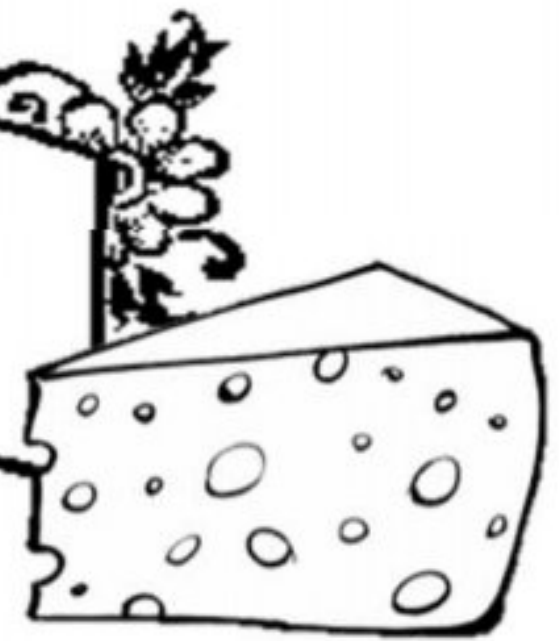

הלכות ברכות

בס"ד

ברכת

שהכל נהיה בדברו

על מאכלים שאינם גדלים מה_____

כגון: גבינה, _____, דגים ובשר

וכן על ה_____ כולל מיץ שסחטו מפירות

וירקות, מברכים:

"ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם

_____ נהיה _____"

שהכל \ משקאות

אדמה \ ביצים \ בדברו

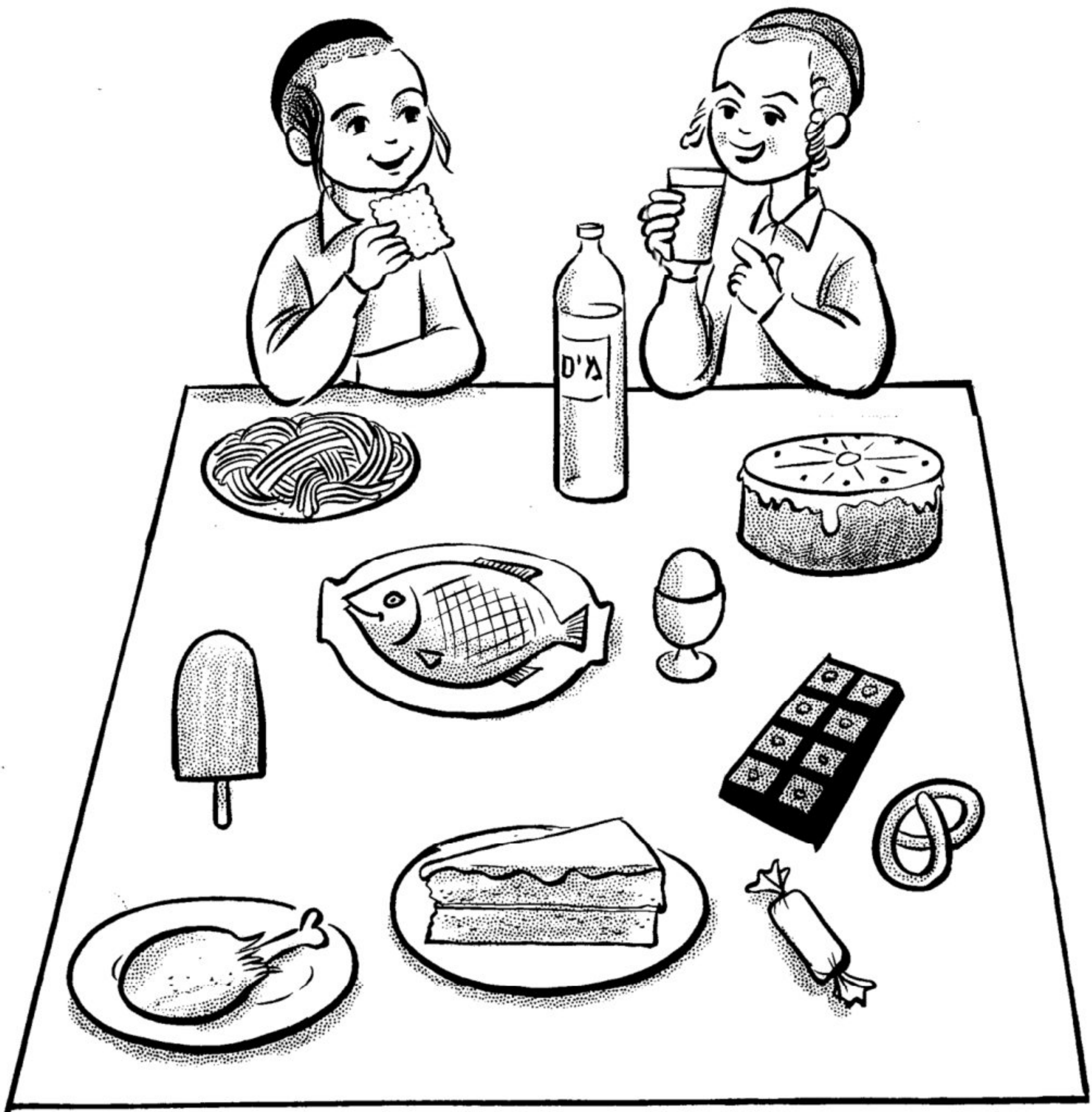
הלכות פרכות

בס"ד

רק את הפריטים שברפתם

"נשהכל נהיה בדברו"

הלכות פרכות

בס"ד

דיני קדימה בפרכות.

לפני אכילת מאכלים שבפרכותיהם שונות

יש לבדוק לפי סדר ראשי התבות

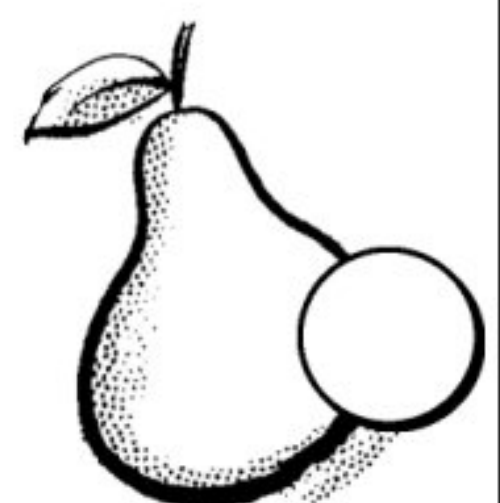
מג"ע א"ש

מ _____ ג _____ ע _____

א _____ ש _____

אדמה \ עץ \ שהכל \ מזונות \ גפן

רשמו מספר מ 1-5 ליד כל מאכל
לפי סדר הקדימה בפרכות.

הלכות פירות

בס"ד

פירות משבעת המינים.

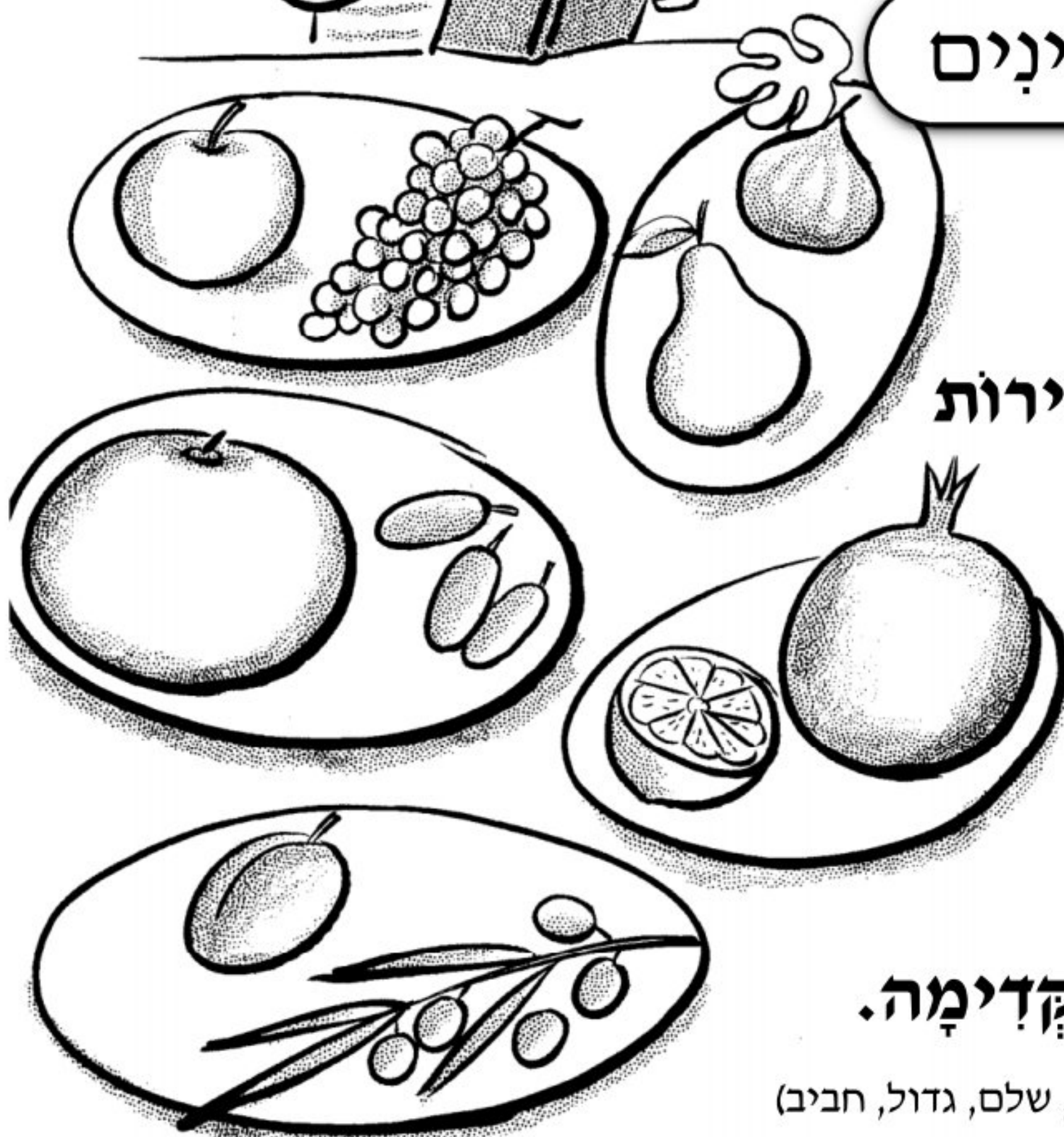
- א. פירות משבעת ה_____ שנשתבחה בהם
ארץ _____, קודמים בברכתם לשאר הפירות.
- ב. כאשר מנחים לפניו כמה סוגי פירות מ_____
המינים, מברך עליהם לפי הסדר הזה:

1) זיתים. 2) תמרים. 3) ענבים.

4) תאנים. 5) רמונים.

שבעת \ ישראל \ מינים

עזרו לילד לבחור את הפירות

משבעת המינים

ואת סדר ברכתם:

♦ צבעו אותם (בלבד).

♦ סמנו בתוכם מספר

מ-1 עד 5, לפי סדר הקדימה.

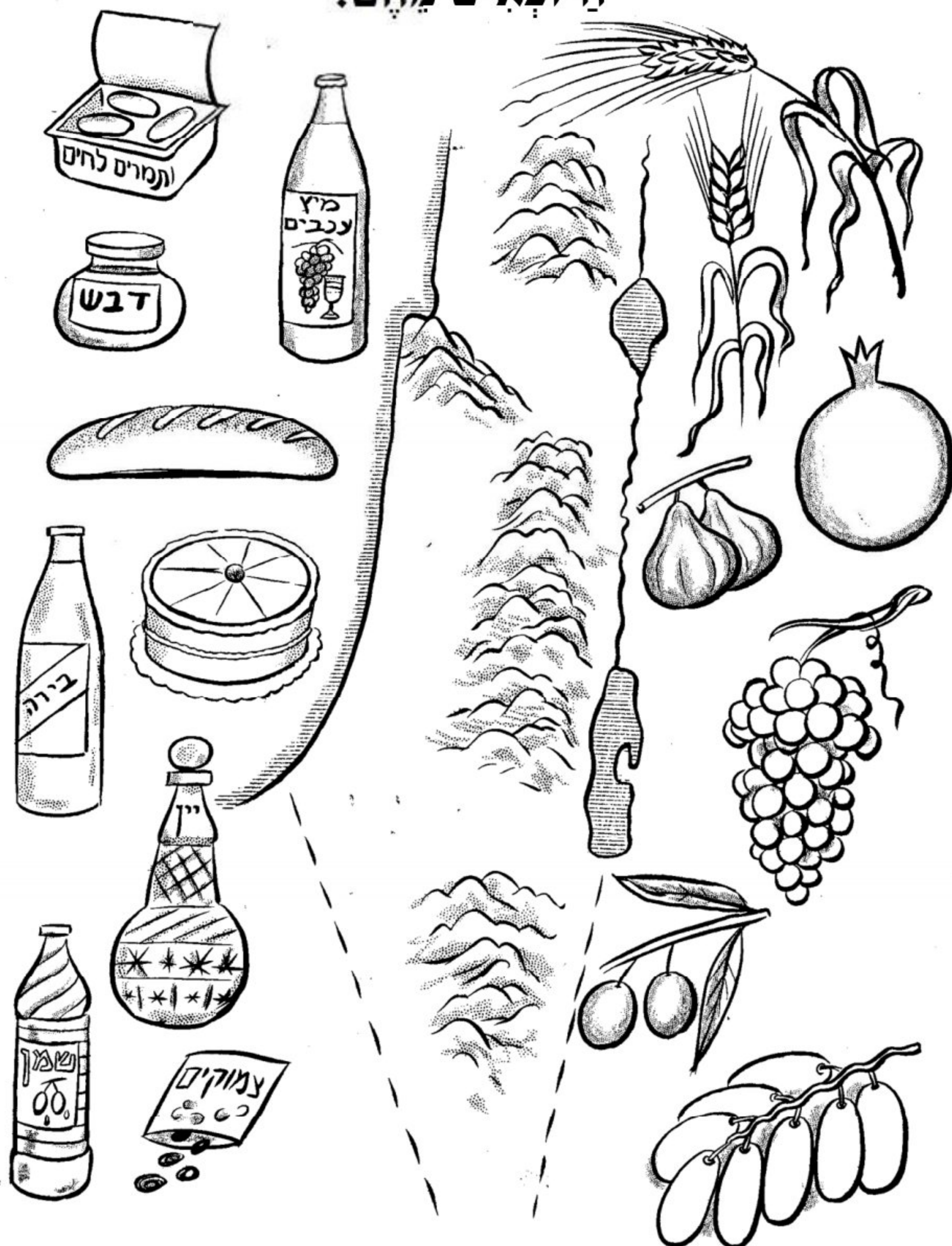
(יש דיני קדימה נוספים שלא פירטנו כאן, שלם, גדול, חביב)

הלכות פרכות

בס"ד

שבַּעַת הַמִּינִים

מִשְׁכּוֹ קוֹ בֵּין פִּירוֹת מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים לְמֵאֲכָלִים וְהַמִּשְׁקִים
הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם.

הַלְכוֹת בִּרְכוֹת

בס"ד

הַ _____ עָשׂוּי מֵעִיסָה שְׁנֵלוּשָׁה מִקֶּמַח-דָּגָן וּמַיִם

וּבִגְלָל _____ שֵׁי"סוּעֵד אֶת הַלֵּב" (מִשְׁבִּיעוֹ וּמַחֲזִיקוֹ)

וְרַב בְּנֵי אָדָם קוֹבְעִים סְעוּדָה עַל הַלֶּחֶם,

קֹבְעוּ לוֹ חֲכָמִים בְּרִכָּה _____ :

בָּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

לֶחֶם מִן _____ "

הַמוֹצֵיא \ מִיּוֹחֶדֶת \ לֶחֶם \ חֲשִׁיבוֹתוֹ \ הָאָרֶץ

הלכות פרכות

בס"ד

מניחים על הלחם את שתי הידיים ומברכים
"המוציא".

הלכות ברכות

בס"ד

ברכות באמצע הסעודה...

ברכת "המוציא" שמברכים על ה_____ בתחלת הסעודה, _____ מברכה את המאכלים והמשקאות שמביאים לצד הסעודה. ולכן על המאכלים שרגילים לאכול בתוך הסעודה לשביעה, כגון: בשר, _____, ביצים, ירקות, גבינה וכו', לא מברכים ברכה _____ לפני אכילתם. אך מאכלים שנאכלים בתוך הסעודה לא לשביעה, אלא לקניח, כגון: _____, ממתקים וכדומה, צריך _____ לפני אכילתם את הברכה המתאימה.

דגים \ פוטרות \ לברך \ לחם \ נוספת \ גלידה

הַלְכוּת בִּרְכוּת

בס"ד

בִּרְכוּת אַחֲרוֹנוֹת...

בִּרְכוּת ראשונות מְבָרְכִים _____ הָאֹכֵלָה

בִּרְכוּת אַחֲרוֹנוֹת מְבָרְכִים _____ הָאֹכֵלָה.

נֶלְאָחַר שְׂאוּכָלִים מֵאֶכֶל בְּכַמוֹת שֶׁל "כְּזִית" (אוּ יוֹתֵר)

וּלְאַחַר שְׁתִּית מִשְׁקָה בְּכַמוֹת שֶׁל "רְבִיעִית" (אוּ יוֹתֵר)

לְאַחַר אֲכִילַת לֶחֶם

מְבָרְכִים "בִּרְכַּת הַ _____"

מִזֶּן \ לְאַחַר \ לְפָנֵי

הלכות ברכות

בס"ד

ברכה "מעין שלוש"...

♦ לאחר אכילת חמשת מיני _____.

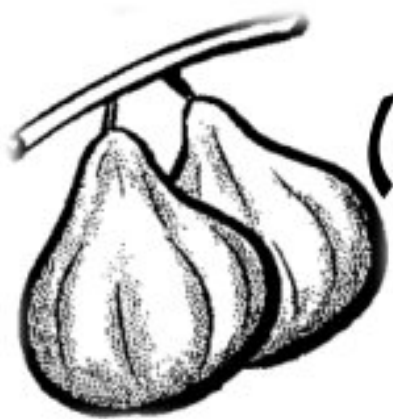

כגון: עוגות, אטריות, ופלים וכדומה

♦ ולאחר שתית _____.

♦ ולאחר אכילת _____ משבעת המינים.

(גפן, תאנה, רימון, זית ותמר)

מברכים ברכה "מעין _____".

מדוע נקראת כך?

ברכה זו נקראת "מעין שלוש"

כי מזכירים בה בקצרה עניני שלוש

ה_____ הראשונות של ברכת ה_____.

מזון \ שלוש \ יין \ דגן \ פירות \ ברכות

הלכות ברכות

בס"ד

ברכת "בורא נפשות".

על שאר המאכלים והמשקאות שלא מברכים עליהם "ברכת המזון" או "ברכה מעין שלוש", מברכים ל_____ אכילתם או שתיתם:

"ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם

(הקדוש ברוך הוא
בורא נפשות רבות)

בורא _____ רבות

על כל

(ומספק להם את חסרונם - שהם הדברים
החיוניים לצורך חיותם כגון: לחם ומים)

וחסרונן,

מה שבראת להחיות בהם _____ כל חי,

(ומלבד זה ברא עבורם גם דברים שאינם הכרחיים לקיומם אלא
להתענג ולהחיות בהם נפש כל חי, כגון: פירות בשר ומעדנים)

ברוך חי העולמים"

אחר \ נפשות \ נפש

הַלְכוֹת בְּרָכוֹת

בס"ד

מִשּׁוּד קוּ בֵּין הַמֵּאֲכָל אוֹ הַמִּשְׁקָה,

לְבִרְכָּה הָאַחֲרוֹנָה

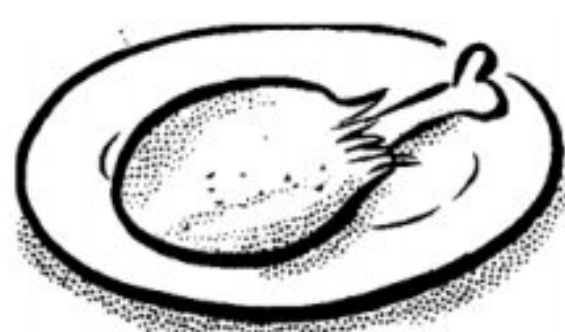
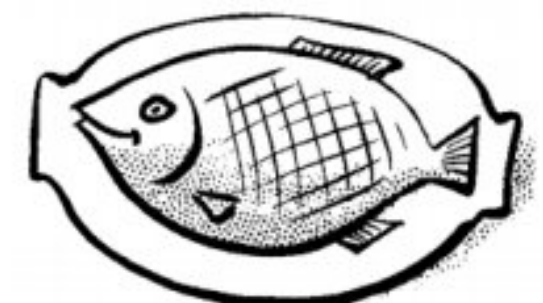
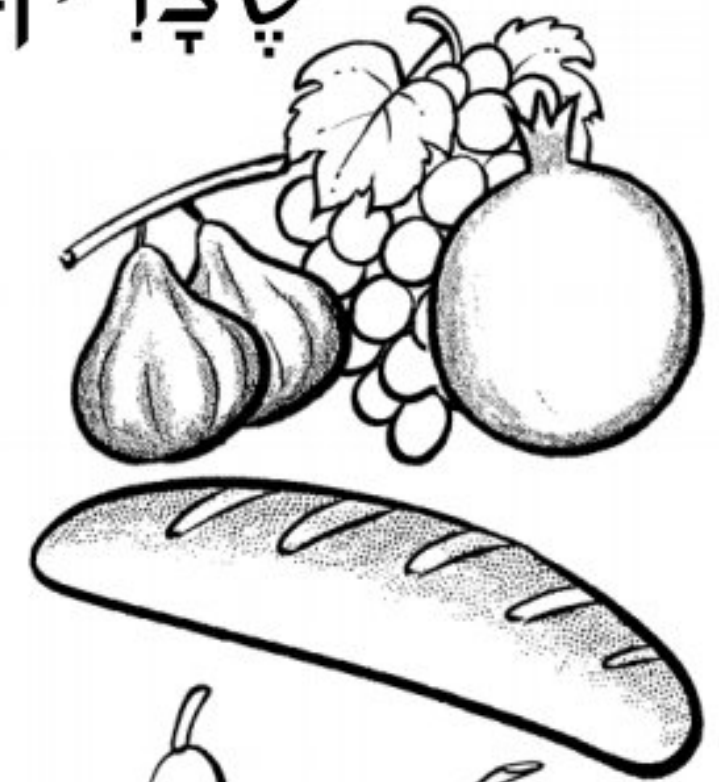
שְׁצָרִיד לְבִרְדָּ לְאַחַר אֲכִילָתוֹ אוֹ שְׁתִּיתוֹ.

בְּרָכָה
מֵעֵין
שְׁלוֹשׁ

(על המַחֲיָה \ על
הַגָּפֶן \ על הָעֵץ)

בְּרִפְת
בּוֹרָא
נִפְשׁוֹת

בְּרִפְת
הַמָּזוֹן

הלכות ברכות

בס"ד

ברכות בבונה ובקול רם.

א. אסור לעשות שום _____ בזמן שהוא מברך ברכה.

ב. ולא יברך ב _____, אלא יברך _____

ויכון את _____ המלים.

ג. וראוי לאדם שירגיל את עצמו לומר

את הברכות בקול _____,

פי אמירת הברכה בקול רם

מועילה _____

טוב יותר. (שליה)

לאט \ פירוש \ מהירות

דבר \ רם \ לכון

הלכות ברכות

בס"ד

עצתו של

רבי יהודה צדקה זצ"ל:

הרוצה להתחיל ב"ברכות הנהנין"
יחלק את הברכה ל_____ חלקים:

(א) "ברוך אתה ה'".

(ב) "אלהינו מלך העולם".

(ג) "שהכל נהיה בדברו".

כך הוא יוכל _____ לחצי-שניה,
להתבונן במה שהוא מברך, ולהמשיך
הלאה, לחלק הבא של הברכה.

לעצור | שלושה

הלכות פרכות

בס"ד

פה ריק בשעת הברכה.

בשעת הברכה הפה צריך להיות _____,

ללא שאריות מאכל,

שנאמר, "ימלא פי" _____ (תהילים עח)

כלומר, שפיו של האדם יהיה מלא רק ב_____ ה'.

הפסק בין הברכה לאכילה.

אסור להפסיק בין הברכה ל_____,

אלא מיד לאחר שברך, יכניס את המאכל לפיו.

ואם בין הברכה לאכילה _____ דבורים שאינם

לצורך האכילה, צריך לחזור ו_____ שוב את הברכה.

לברך \ דיבר \ אכילה \ ברכת \ תהלתך \ ריק

הלכות ברכות

בס"ד

"ברוך הוא וברוך שמו", "אמן".

בכל ברכה שאדם שומע מחברו...

כששומע אותו אומר "ברוך אתה ה'", לאמר:

"ברוך _____ וברוך _____".

וכששומע אותו גומר את הברכה, לאמר "_____".

ופרוש המילה "אמן" בברכות הנקנים הוא:

"_____".

ויכון בלבו, "אמת"

היא הברכה שברך

המברך ואני _____

בזה.

אמן \ הוא \ אמת

שמו \ מאמין

הלכות פרכות

בס"ד

נברך הברכות לאט - מילה ב, בקול

שמעו האחרים ויענו " "

וכך נזכה שברכתנו תהיה פראוי.

שלימה \ רם \ אמן \ מילה

הלכות ברכות

בס"ד

מאה ברכות.

היה זה לפני כמה אלפי שנים. בתקופה רוחנית
אסונות קשים, תקון _____ המלך שכל יהודי יברך
_____ ברכות בכל יום, כשבכך הוא גילה לנו
שהברכות מעניקות _____ למברכים אותן,
ושבזכותן יפתחו שערי ישועות ונחמות.

וכך נפסקה ההלכה, כי כל _____ חייב לברך מאה
ברכות בכל _____, המרכבות מהברכות שאנו
אומרים בתפלות היום, ומברכות ה _____ על מיני
מאכל ומשקה, המשלימות את המנין למאה ויותר.
כדי שנוזכה לשמירה שהברכות מעניקות לנו, על
הברכות להאמר בכונה, תוך התבוננות מה
משמעות המלים היוצאות מפינו.

אם נברך את הברכות ב _____ ובצורה הראויה,
נוזכה באותה שעה לשמירה.

נשתמש בכלי עתיק וותיק המגן מפני כל פגע רע.

מאה \ יום \ דוד \ שמירה \ יהודי \ נהנין \ כונה

הלכות ברכות

בס"ד

ספור:

כַּפָּה מִשְׁלָמִים עַל כּוֹס מַיִם?

רבי ישראל סלנטר הגיע פעם אחת לפריז לענין מסים.

היה זה יום קיצי חם, וכדי להרוות את צמאוננו, פנה בינתים רבי ישראל אל בית קפה סמוך, ובקש כוס מים.

היה זה בית קפה הדור ומפאר ברחוב מרפזי וסואן. המשקה הגש לו באדיבות על ידי מלצר, בכוס זכוכית הדורה.

כשסים לשתות, בקשו ממנו תשלום של "פרנק"

(מטבע צרפתי) שלם עבור כוס המים. (סכום גדול מאד עבור כוס מים)

שלם רבי ישראל את התשלום המפריז והלך

לדרכו.

הלכות ברכות

בס"ד

לאחר תקופה ספר רבי ישראל את המעשה בשיחת
מוסר, כשהוא שואל: "וכי עבור כוס מים ששניה
פרוטה או פחות, צריך לשלם "פרנק" שלם???

אלא מה?, ענה רבי ישראל: בעל בית הקפה
צודק בדרישתו המפרזת. שהרי בית הקפה ממקם
באזור עשיר, ומרקהט הוא בהדור ופאר, גן נהדר
מקיף אותו, והמלצרים מגישים את המשקה
בכלים מהדרים. כלומר, לא משלמים רק עבור
המים, אלא בעקר עבור צורת ההגשה והסביבה
המפארת והמשקעת!

ולפיכך, כמה עלינו להודות להקדוש ברוך הוא,
בבואנו לשתות ולהרוות צמאוננו! שמלבד השתיה,
העניק לנו את הגוף שהוא כלי קבול לשתייה, את
האזן הטוב סביבנו, וכל הטבע המתרוגן שממנו
בוקעת גדלת הבורא.

**כמה עלינו לברך ולשבח את ה', ולומר בשמחה
ובכונה: "שהכל נהיה בדברו!"**

הַלְכוֹת פְּרָכּוֹת

בס"ד

נְבִירָךְ בְּכוֹנָה וּבְשִׁמְחָה:

בְּרוּךְ

מְקוֹר הַבְּרָכוֹת
וְהַשְׁפָּע

אֶתָּה ה'

אֲדוֹן הַכֹּל
הָיָה הוּא וַיְהִי

אֱלֹהֵינוּ

מֶלֶךְ

הָעוֹלָם

הַמֶּלֶךְ שֶׁל כָּל הָעוֹלָם!

בוֹרֵא

פְּרִי הָעֵץ

